

Technologický postup

**NA OPRAVU PLÁŠTĚ ZADNÍ FASÁDY A BOČNÍHO
ŠTÍTU DOMU LATRÁN ČP. 54 V ČESKÉM
KRUMLOVĚ**

OBSAH:

VÝŇATEK

2. Technologický postup a rozsah prováděných prací

- 2.1. Průzkum
- 2.2. Etapa čištění
- 2.3. Etapa konsolidace omítkového materiálu
- 2.4. Etapa plastické rekonstrukce a doplnění chybějících částí
- 2.5. Etapa barevného sjednocení a lokální retuše
- 2.6. Závěrečná povrchová úprava – hydrofobizace

Vypracoval:

MgA. Lukáš Hosnedl, ak. soch. a rest.

Dolní náměstí 759, 373 44 Zliv

IČ: 735 32 967; DIČ: 7410121213

Číslo licence MKČR č. j. 9968/2004

© únor 2011

2. Návrh obnovy a rozsah prováděných prací

2.1. Průzkum

Bude proveden detailní popis rozsahu poškození a degradace materiálu fasády i kamenného okenního ostění. Na základě průzkumu se může projevit nutnost průzkumu

laboratorního, nezbytného pro následující etapy zásahu nebo pro doložení uměleckohistorického vývoje památky.

Jen tak lze určit povahu i charakter jednotlivých poškození, zjistit možnosti historických tmelů nebo barevných úprav.

2.2. Etapa čištění

Nejdříve by měly být odstraněny takové omítkové partie, které jsou degradovány, vykazují řadu trhlin a prasklin, nebo jsou odtrženy jádrové omítky. Takové partie se vyskytují především v těsné návaznosti nad terénem (soklová část) nebo v partiích náletových (úroveň 1. podlaží). Takové snímání omítkových vrstev by mělo být provedeno především mechanicky. Znečištění povrchovými nečistotami a prachovými depozity, a dále pak biologické napadení řasami a lišejníky, bude odstraněno čištěním mechanickou i chemickou cestou. Tmavé krusty budou naměkčeny zábaly a následně odstraněny před aplikací konsolidačních prostředků.

V průběhu celé etapy čištění je nutné respektovat charakter poškození materiálu a zároveň vnímat komplikovanost povrchu materiálu.

Součástí této etapy bude i očištění kamenného okenního ostění.

Znečištění povrchovými nečistotami a prachovými depozity, a dále pak biologické napadení řasami a lišejníky, bude odstraněno čištěním mechanickou i chemickou cestou. Tmavé krusty budou naměkčeny zábaly a odstraněny. Nevhodné neprodyšné tmely nanesené při minulých zásazích, pod kterými je kamenný materiál extrémně zdegradován, budou odstraněny v plném rozsahu a v jedné z následujících etap lokálně nahrazeny novými.

2.3. Etapa konsolidace omítkového materiálu

Konsolidační proces je metoda, jejímž cílem je obnovení pevnosti a soudržnosti materiálu. Proto musí proběhnout v teplotně příznivém klimatu tak, aby kapalné látky mohly optimálně vniknout do vápenno-cementového materiálu a penetrovaly jej co nejhlouběji. Jen tak je možné restituovat chybějící strukturu pojiva. Úspěšnost konsolidace závisí na vysoké nasákavosti, vzlínavosti a pórovitosti daného materiálu, ale i na způsobu jeho historického zpracování.

Při předběžném průzkumu vykazuje omítkový materiál velmi vysoký stupeň degradace. Také z toho důvodu byla využita možnost kombinace etapy čištění a etapy konsolidace.

Pro konsolidaci rozrušeného materiálu se všeobecně používají jedno i vícesložkové konzervační materiály. Koncentrace roztoku by se měla volit podle stupně poškození materiálu. Úspěšnost této operace je spojena nejen s kvalitním konsolidačním přípravkem, ale i se správně zvoleným technologickým postupem. Vlastní technologie nanášení konsolidantu se může kombinovat podle možností jak natíráním, tak i stříkáním.

V tomto případě se jako nejvhodnější prostředek jeví konsolidant na bázi dezalkalizovaného vodního skla, např. firmy HASIT.

Kamenné okenní ostění bude důkladně zpevněno zvoleným konsolidantem. Konsolidační proces je metoda, jejímž cílem je obnovení pevnosti a soudržnosti materiálu. Proto musí proběhnout v teplotně příznivém klimatu tak, aby kapalné látky mohly optimálně vniknout do kamenného materiálu a penetrovaly jej co nejhlouběji. Jen tak je možné restituovat chybějící strukturu pojiva. Úspěšnost konsolidace závisí na vysoké nasákavosti, vzlínavosti a pórovitosti daného materiálu. Kamenná hmota může být dále lokálně zpevňována ověřeným zpevňujícím materiálem na bázi organokřemičitanů a to v různém stupni a rozsahu podle míry degradace kamenného materiálu jednotlivých částí.

Defekty (trhliny, praskliny) budou injektovány nízkomolekulární pryskyřicí (epoxidovou nebo akrylátovou).

2.4. Etapa plastické rekonstrukce a doplnění chybějících částí

Hlavním úkolem etapy plastické rekonstrukce a doplnění chybějících částí je materiálové a pohledové zcelení omítkové vrstvy a tím i pláště fasády.

Místa, kde došlo k sejmutí silných omítkových vrstev bude nutné tato místa nejdříve tzv. vyjádrot. Poté mohou být doplňována místa omítkovou směsí na vápenno-cementové bázi. Technologie jejich nanášení a zpracování by měla být stanovena na základě zkoušek.

Doplňování jednotlivých chybějících částí kamenného okenního ostění bude prováděno v plném rozsahu přímo na kamenný originál barevně i strukturně odpovídajícím tmelem tak, aby byla sousoší navracena plnost formy a vypovídající hodnota s ohledem na celkové vyznění díla a zároveň nebyla narušena plastická kvalita kamenného originálu.

Nově domodelované části by tak měli respektovat celkový charakter díla. Jako nejvhodnější tmel se navrhuje pro druh kamene žuly směs s epoxidovou pryskyřicí plněnou kamennou drtí, tedy tmelem, který respektuje strukturu, složení a barevnost kamenného originálu.

V místech, která nejsou mechanicky namáhána budou tmely nanášeny na materiál přímo, na místa exponovaná budou tmely nanášeny na armatury z materiálu nepodléhajícímu korozi. Po vytvrzení budou tmely povrchově opracovány a dotvarovány do požadovaného tvaru a struktury.

2.5. Etapa barevného sjednocení a lokální retuše

Na závěr je nutné omítkový plášť barevně sjednotit. Barva by měla být určena na základě zkoušek - možnost barevného provedení opakující stávající barevnost. Jedná se tudíž o okrový odstín použitý v plochách a hnědočervený v plastických prvcích.

Typ barvy bude konzultován s odborníky památkové péče a investorem.

Vzhledem k rozdílnosti materiálů kamenného okenního ostění a jejich zpracování je možné provést lokální barevnou retuš umožňující estetické spojení doplňků s originálním materiálem umělého kamene. Barevná retuš musí být provedena jiným technologickým postupem tak, aby bylo respektováno obecně platné památkové stanovisko, požadující reverzibilitu této barevnosti.

Nejprve budou tedy barevně sjednocena místa doplněná umělým kamenným materiálem, následně pak místa, jež by rušila estetické vnímání díla.

2.6. Závěrečná povrchová úprava – hydrofobizace

Opravená část památky –vystupující části fasády musí být vzhledem k povětrnostním podmínkám povrchově ošetřena tak, aby byla chráněna před všemi negativními vlivy, které tuto památku mohou nadále poškozovat. Celý povrch pak bude opatřen ochrannými nátěry prostředky proti biologickému napadení a na závěr nátěry prostředky hydrofobizačními. Hydrofobizace může být prováděna jednak nanášením štětcem, tedy natíráním, nebo je možné použít i metodiku nástřiku, kterou lze lépe usměrňovat prosycenost původního materiálu, a to hlavně u náletových partií.

Tyto postupy se mohou vzhledem ke stavu památky navzájem prolínat a doplňovat.

Tato opatření zabrání bezprostřednímu působení vody na povrch a jejímu pronikání dovnitř a zaručí dlouhodobé estetické působení.